

POLÍTICA I DEMÒTICA

LLUÍS BUSQUETS I GRABULOSA

Els dirigents del CIT (Centre d'Iniciatives Turístiques) d'Olot, la passada vigília de Sant Jordi, em van demanar de presentar el llibre -magnífic- que en David Coromina ha escrit sobre els seus 50 anys d'activitats: L'empremta de la societat civil. Quan ja tenia el llibre llegit, les parts estructurades i una valoració feta de tot el contingut, em van dir que només havia de parlar del títol, això és, de la societat civil. Els vaig veure a venir, murrís. Llegint el volum ja m'havia adonat d'algunes topades amb diferents administracions olotines. Per exemple, al llarg del mig segle, hi havia hagut tibantors entre el CIT i l'Ajuntament olotí en afers tan diversos com la Fira de Sant Lluç o quan fagocità pel seu compte els serveis turístics del CIT en el Patronat Municipal de Turisme i Activitats Econòmiques o quan, escanyada l'entitat econòmicament, van haver de recórrer a aportacions de "socis d'honor". Topades també amb instàncies superiors gironines, quan als anys 70, alguns projectes a favor de la ciutat quedaren per sempre dins el calaix del delegat provincial de Ministeri corresponent. Hi havia hagut fins i tot topades amb l'Església. L'administració municipal arribà a anhelar que el CIT desaparegués. Per a qui no ho sàpiga, consti: sense la seva empenta, avui Olot potser no tindria Diada de la Mare, Concurs de Dibuix, Mostra gastronòmica, Batalla de Flors per les Festes, Carnaval, festa del Garrotxí de l'any, Home dels Nassos... És a dir, volien que parlés de les possibles tensions entre les societats civils i administracions polítiques oficials. M'hi vaig embrancar perquè, en el fons, era parlar de les tensions entre política i demòtica (no domòtica) i tenia la primera fila plena de polítics d'administracions municipals, provincials i nacionals. Vaig començar dient que tothom sap què és un polític, què vol dir fer política, què és la classe o la casta política; el seu origen etimològic ve de "polis" ("ciutat"). En canvi, el terme "demòtica" era menys conegut. Prové de "demos" ("poble"), com democràcia ("la força del poble"). Llegint la història del CIT, les tensions entre política i demòtica eren difícils de capir. Com es podia entendre que una part important de la iniciativa social es volgués fagocitzar per les administracions públiques i els partits polítics? La política, per ella mateixa, no serà mai la solució a tots els problemes d'una ciutat o d'un país. Al costat d'una política coherent, cal una societat civil forta, institucions socials que facin de contrapès a les institucions de govern. Cal demòtica.

Vaig exposar que hi havia una mena de confusió, tergiversació o perversió dels mots en la nostra societat actual, cosa que m'obligava a fer una argumentació ab initio. A tots els pobles antics, les comunitats basades en el parentiu es deien nacions ("natio" en llatí, de "néixer"; "genos" en grec). El conjunt de les nacions de nacions del mateix origen o tronc, llar, barri, municipi, comarca, etc. formava el "populus", el "demos", meravellosament vertebrat en el seu interior, capaç de resistir les pitjors agressions dels seus enemics. Fins aquí, fixem-nos-hi, encara no apareixen ni la polis ni la civitas, ni la política ni l'administració municipal. Aquestes entren en escena quan, per conveniència econòmica o de defensa, "nationes" o "genoi" de diferents orígens o troncs pacten una unió confederal entre elles, un pacte oficial, no pas a nivell popular, no pas de base. I apareix la política: es doten d'una autoritat conjunta que fins a aquell moment no els feia falta (l'Administració de la Ciutat i de l'Estat). Els grecs ja distingien la política i el poble ("polis kai demos") i els romans també: "Senatus populusque romanus" (el Senat i el poble romà). Per una banda, el nivell oficial, el dels polítics; per l'altra el nivell popular, el poble, la comunitat, la base. Política i demòtica. Si ho volen, política i societat civil. De fet, la política es nodreix de la societat civil i ambdues haurien de col·laborar estretament, com vasos comunicants, la segona fent propostes, exigint, vigilant i fiscalitzant la primera, que hauria d'estar al seu servei.

Cert que, avui, no es pot negar la influència indefugible de qualsevol administració pública en les societats civils. Però aquesta relació no pot regir-se pels interessos polítics o les corretges de transmissió. Malauradament es confon l'àmbit oficial o polític i el popular o públic. La política ha fagocitat el poble. I a allò que és de l'Estat se li diu públic o nacional: empresa pública i no empresa estatal, document nacional en lloc de document estatal o

ciudadà, escola pública, nacionalització de la xarxa de ferrocarrils, televisió pública, sanitat pública, etc. Quan sentin el mot "públic" rebobinin i passin-ho pel sedàs. Encara recordo una discussió amb un capbare de Catalunya Ràdio a qui li argumetava que no era ni la nostra ràdio nacional ni la nostra ràdio pública sinó, simplement, la nostra ràdio oficial. Per què? "Perquè sigui pública", li vaig dir, "hauràs de demanar-te quins programes hi tenen els jubilats, els estudiants, els immigrants, les dones..., tots els components de la nostra comunitat".

Pensem en la propera campanya electoral. No serà de cap manera pública ans oficial. No es debatrà res des de cap àmbit realment públic, popular, demòtic, sinó que es consultarà, diuen que "democràticament", l'àmbit privat format d'una gran massa amorfa, estandarditzada, d'individus, un a un i per separat, sense permetre que entre ells facin debats públics i arribin a determinades decisions. Qui tria els contertulians dels debats oficials dels mitjans? Ja ho veuen: el populus convertit en plebs. En eleccions o referèndums mai no es permeten debats autènticament públics, responsables, demòtics, independents, no oficials, organitzats des de baix, sinó només els organitzats oficialment: els políticament correctes. Hem pervertit tant el llenguatge que parlem del debat públic, de les decisions públiques, de les accions públiques, quan hauríem de dir que són debats, decisions i accions oficials. Mai l'opinió pública, demòtica, no hauria de ser censurada per interessos polítics i ho és contínuament. Hi ha qui arriba a dir que avui no fruïm de vida autènticament democràtica. Alguns individus privats s'haurien empadronat autoritàriament de l'Estat i haurien fabricat des de l'Estat un àmbit privat massificat amb el qual s'haurien aliat contra la veritable vida del poble, la vida verament pública i democràtica. Si això fos així, els individus ens hauríem idiotitzat, hauríem esdevingut malalts d'autisme, hauríem perdut la nostra dimensió comunitària. Les administracions públiques haurien esdevingut crònicament endogàmiques, talment el monstre Leviatan de Hobbes, devorador del poble.

Aquest és el perill de separar massa l'àmbit polític del demòtic. Un àmbit polític equilibrat, obert i correcte, no ha de tractar amb indiferència cap iniciativa popular, ans al contrari: ha de vetllar perquè existeixi una societat civil desacomplexada, franca i crítica. I l'ha d'escoltar i donar-li suport. Entenem-nos: l'àmbit polític és del tot necessari. El treball dels polítics no ha de ser altre que el de servir l'àmbit demòtic. Cal tenir en compte, tanmateix, que aquest àmbit públic, comunitari, demòtic, si d'una banda s'oposa a qualsevol àmbit privat, de l'altra, també està confrontat a l'àmbit polític oficial. Ja he dit que aquest hauria de desitjar ser nodrit, servit i fiscalitzat per l'àmbit públic. Per això cal exigir als individus estrictament privats que s'afanyin a desplegar la seva dimensió comunitària, potser una mica atrofiada i dimissionista, i als endogàmics poders oficials de les administracions que s'afanyin a replegar la seva dimensió política massa abassegadora de la societat civil. Acabo. Vaig percebre una gran atenció de tothom, potser una mica tensa a la primera fila.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2016/05/23/politica-demotica/784624.html?utm_source=rss